

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 54045643/610 2266
Konu : Yazılı Soru Önergeleri

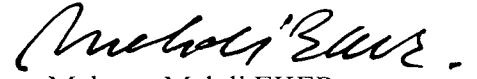
.06/2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 16/06/2014 tarih ve 43452547-120-00-182668 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin TANRIKULU'na ait 7/44985, Van Milletvekili Özdal ÜÇER'e ait 7/44986, Diyarbakır Milletvekili Altan TAN'a ait 7/44987, Hatay Milletvekili Mevlüt DUDU'ya ait 7/44988, Bursa Milletvekili İlhan DEMİRÖZ'e ait 7/44989 ve Ankara Milletvekili Levent GÖK'e ait 7/44990 esas no'lu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1- Görüş

7/44985, 7/44986, 7/44987

7/44988, 7/44989, 7/44990 (13 Sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi :Mevlüt DUDU
Hatay Milletvekili
Esas No :7/44988

Geçtiğimiz günlerde basında dile getirilen; bazı mamalarda GDO'ya rastlanması haberinin hemen ardından, daha önce birkaç kez çıkartılmasına rağmen, yürütmeyi durdurma kararlarıyla geri çekilmiş olan Gıda Yönetmeliği, bir anda yeniden ortaya çıkarak, "GDO kalıntısı" adı altında gıdalarda GDO'ya izin anlamına gelebilecek kararlarla yayımlanmıştır.

Kanunlarla ülkemize girişi yasak olan GDO'lu ürünlerin çıkartılan yönetmeliklerle serbest hale getirilmesi akılları karıştırmaktadır.

Biyogüvenlik Kurulu'nun ortaya koyduğu çalışmalarla GDO'nun zararları açıklanıp, önce bazı hayvan yemlerinin ithalatına izin verilmesi, sonrasında da farklı zamanlarda, yapılan müracaatlar üzerine de istisnai izinlere gidilmesi ve bunun sonucunda da olayın bebek mamalarına kadar serbesti getirebileceği düşüncesi bile halkımızın tedirgin olmasına sebep olmuştur.

SORU 1) Ülkemizde GDO'lu ürün yada GDO bulaşmış ürünlerle ilgili olarak yasal kısıtlama ve düzenlemeler neleri içermektedir?

SORU 2) GDO'lu olduğu yada bulaşmış olduğu belirtilen ürünlerin ülkemize girişinin kısıtlanmasıyla ilgili yasal düzenlemeler neleri içermektedir ve bunların takibi kimler tarafından, nasıl ve nerelerde yapılmaktadır?

SORU 3) Biyogüvenlik Kurulu'nun bazı çalışmaları neticesinde ülkemize hayvan yemlerinde kullanılmasına izin verilen ve bir anlamda GDO olarak nitelenen biyolojik yada kimyasal yapıdaki ürünlerin olduğu görülmektedir. Şimdiye kadar bu şekilde ülkemize girişine izin verilmiş ve kullanılmış olan ürünler hangileridir? Bunlar ne zaman hangi şirketler vasıtasıyla ülkemize girmiş ve nerelerde kullanılmıştır?

SORU 4) Herhangi bir şekilde kullanılan GDO'lu ürünlerin insan sağlığına zarar verdiği ortadayken, bu ürünlerin dolaylı olarak hayvan yemi vb ile kullanılması sonucunda yine insan sağlığına zarar verebileceği üzerinde çalışmalar yapılmış mıdır? Yapıldıysa bu çalışmaların sonuçları nelerdir? Yapılmadıysa, "kanunlarla yasaklama" yapılmasının sebebi nedir?

SORU 5) Dolaylı bulaşma ile insan hayatını tehlikeye atan bu tür ürünlerin kullanımı sonucunda ilerleyen yıllarda ortaya çıkabilecek sağlık sorunlarının sorumlusu kimler olacaktır?

SORU 6) Ülkemize GDO'lu ürün ithali ve üretimi yasakken, son çıkan yönetmelikte %0,9 oranında GDO bulunmasına izin verilmesini hangi bilimsel araştırmaya dayanarak yapıyorsunuz?

SORU 7) Biyogüvenlik Kanunu'nda GDO ve ürünlerinin bebek mamaları ve ek besinlerinde kullanılması yasaklanmıştı. Ancak yapılan yönetmelik değişikliğiyle bu yasak delinmiş oldu. "GDO bulaşımı" kavramı ile Bakanlık; Biyogüvenlik Kanunu'nu yok saymaktadır. Bununla ilgili

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

karışıklığı düzeltmek ve halkımızın sağlığıyla oynamasını önlemek için acilen neler yapmayı planlıyorsunuz?

CEVAP 1-2-3-4-5-6-7) Bakanlığımızca, Genetiği Değiştirilmiş Ürünler ile ilgili işlemler, 5977 sayılı “Biyogüvenlik Kanunu”, “Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar ve Ürünlerine Dair Yönetmelik” ve 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu”na göre yürütülmektedir.

Ülkemizde tüm GDO’lu ürünlerin üretimi yasaktır. Ülkemizde gıda amaçlı olarak kullanımına izin verilen herhangi bir gen veya genetiği değiştirilmiş ürün bulunmamakta olup, bu ürünlerin ithaline kesinlikle izin verilmemektedir.

Genetik Yapısı Değiştirilmiş Organizmalar (GDO) ve Ürünlerine Dair Yönetmelik’e “*GDO Bulaşanı*”: *Genetik modifikasyon teknolojisi uygulanan veya uygulanmayan bir üründe, birincil üretim aşaması dahil üretim, imalat, işleme, hazırlama, işleme tabi tutma, ambalajlama, paketlenme, nakliye veya muhafaza sırasında ya da çevresel faktörler ile teknik olarak engellenemeyen veya tesadüfi olarak bulaşan GDO’ları,*” tanımı eklenmiştir. İlgili kurum ve kuruluşlardan, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerden görüş alınarak yapılan Yönetmelik değişikliği ile “GDO Bulaşanı” kavramına açıklık getirilmiştir.

Üniversitelerden alınan görüşler, Avrupa Birliği’nin 1829/2003-1830/2003 sayılı Regülasyonları doğrultusunda yapılan değerlendirmeler sonucu %0,9 değeri GDO bulaşan limiti olarak kabul edilmiştir.

GDO Bulaşanı tanımı %0,9’un altında GDO içeren ürünlere izin verildiği anlamına gelmemektedir. GDO bulaşanı olan ürünlerin dahi sadece Biyogüvenlik Kurulu tarafından onaylanmış olması ve belirlenen amaç için kullanılması zorunludur. Biyogüvenlik Kurulu tarafından gıdada kullanımına izin verilen GDO bulunmadığından hiçbir gıda maddesinde onaylı veya onaysız GDO bulaşıklığına dahi izin verilmemektedir. Yönetmelikte yapılan değişiklik ile GDO bulaşanı olsa dahi GDO’lu bebek mamalarına izin verilmesi ve Biyogüvenlik Kanunu ile belirlenen yasakların kaldırılması söz konusu değildir.

Genetiği Değiştirilmiş Ürünlerin kullanımına, Bilimsel Risk Değerlendirme Komitesi ve Sosyo Ekonomik Değerlendirme Komitesi tarafından hazırlanan raporlar doğrultusunda Biyogüvenlik Kurulu tarafından karar verilmektedir.

Biyogüvenlik Kurulu tarafından oluşturulan Bilimsel Komiteler değerlendirmelerini yaparken; bağımsız araştırma kurumları ve kişilerce yapılan bilimsel araştırmaların sonuçları (alerjik ve toksik etki analizleri, genetik modifikasyonun stabilitesi, morfolojik ve agronomik özellikler, hedef dışı organizmalara etkisi vb.), risk değerlendirmesi yapan çeşitli uluslararası kuruluşların (EFSA, WHO, FAO, FDA, OECD, CFIA, FSANZ, .. vd.) raporları, farklı ülkelerde üretim, tüketim durumları ve gen aktarım yöntemi, aktarılan genin moleküler karakterizasyonu ve ürettiği proteinin ekspresyonu, insan-hayvan-bitki ve çevre sağlığı ile biyolojik çeşitlilikle ilgili muhtemel riskleri dikkate almaktadır.

Bakanlığımızca, insan ve hayvan sağlığı ile çevre konularında azami hassasiyet gösterilmekte ve gerekli tedbirler alınmakta olup, gıda güvenilirliğini sağlamak amacıyla GDO içermesi muhtemel ürünlere yönelik kontroller etkin bir şekilde yürütülmektedir. Gerekli hâllerde izlenebilirlik denetimleri yapılmakta ve söz konusu ürünlerin üretiminde kullanılmış olan

T.C.
GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

hammaddelerden de numuneler alınabilmektedir. Yurtiçinde yapılan kontrollerde herhangi bir olumsuzluk tespit edilmesi halinde, ilgili mevzuatlar çerçevesinde gerekli işlemler yapılmaktadır.

A A